

Received on 25-8-26

III

1926

Deputy Collector,

Surat.

1.9.26

પીર મોટામીયાં સાહેબને

હાંદુ મુસલમાનોને બોધ.

પ્રકાશક—પીરઝાદા નિઝામુદ્દીન મોટામીયાં
માંગરોલવાળા. હાલ ૬૦ હરીપુરા, મુાં સુરત.

૬૦ સં ૧૯૨૬ પ્રથમ આવૃત્તિ. પ્રત ૧૦૦૦

સુરત, બરાનપુરી બાગેળ બાજવાથી પોળમાં આવેલા શ્રી
'અગ્નિકા વિજય' પેશમાં હરગોવિન્દજી હરકીશનદાસે લખ્યું.

કીમત રૂાં ૦-૧-૦

શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતાના ૧૧ મેં ગોચરનાર માસિક-

અધિકાર

જ્યારે સર્વશક્તિવાળા મહારાજાના સાહેબની યોદ્ધા
ગીતામાં ગા માસિક નીકળે છે એના તસવુદ્ધ, સુલુક,
પ્રમદાન, મહાત્માઓની હકીકત, ધર્મની વાતો ઇત્યાદિ
(વિગ્રહ) એની વપાર હુન્નર તથા ચાલુ વિષય વિગેરેને
લખના ઉત્તમી લખાણો હોય છે.

અરુણ ગોચર કાગળના ૪૦ પૃષ્ઠ, એ ખખી છપાઈ અને રગીન
નામકાર પુઠા સાથે આવે બેહદ મોંઘવારીના જમાનામાં
તેનું વરત હીવતનું લવજમ ટપાલ ખરચ સાથે ફક્ત

રૂ. ૩-૦-૦

રાખવામાં આવ્યું છે કે સઉ બાધઓને તેનો સહેલાઈથી
લાભ તથા શકે હી દુસ્તાનની બહારના દેશો માટે લવા
જમ ટપાલ ખરચ સાથે માત્ર રૂ. ૪-૦-૦ છે.

સુ. સુરત
હરિપુ.
હસાનગીરી ટંકરા
આગળ.

સૈયદ ફૈઝુલ્લેહ મુનવ્વરઅલી
અધિકાર આપીસ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

- [ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૦૩૮ ચર્ગાક

પુસ્તકનું નામ હિંદુ મુસલમાનોને લેઈ

વિષય ૫૭:૫૨

જાણીએ
કે
સાચી
સંસ્કૃતિ
સાચી
સંસ્કૃતિ
સાચી
સંસ્કૃતિ

૧૭૨૨

જાણીએ

હાંદુ

પીર મોટામીયાં સાહેબને
મુસલમાનોને કીમતી બાધ.

આત્મા હીંદુ કે મુસલમાન તે શોધો.

સવાશેરી કે નવચંકી તાલીમની જરૂર ?

જડવાદને બદલે ચૈતન્યવદ તરફ વળો.

મુસ્લિમ ડીસ્ટ્રીક્ટ લોકલ બોર્ડના મેમ્બર અને મોટા વેપારી
દાવજી સુલેપાનજી પટેલના અગ્રણીઓના અકીક [મુડબુ] ના શુભ
પ્રસંગે કીમતી હીંદુ મુસલમાનોનો એક મોટો મેળાવડો થયો હતો.
એ વખતે માંગરોળની ગાદીવાળા મહાત્મા નાગ મહિપાલા પીર
મોટામીયાં સાહેબને ખાસ આમત્રણ કરી બોલાવેલા હોવાથી પીર
સાહેબ પણ ત્યાં પધાર્યા હતા આ મેળાવડામાં હીંદુ મુસલમાનોની
એક જમરી મંજૂર હાજર હોવાથી નાગ પીર સાહેબ બંનેને
ઉપદેશ આપતાં જણાવ્યું હતું કે ઈસ્લામમાં ઈશ્વરી ઉપર જમરજસ્તી
કરવાનું કે ગેરકાયદેના દેવનાઓનું પુર બોલવાનું કશું નથી બીજાઓ
સાથે દલીલ પણ નહીં અને વીવેકનાગી ભાષામાં કરવાની તથા
ચેમચમી વીવેક અખત્યાર કરી દરેકની સામે નરમાશ અને સહનશી-
લતાથી વર્તવાની તાલીમ છે. કારણ કે ખુદ નરમી-સખરવાળા

આશ્વસથીજ રાજ થાય છે. નખીના નુરમાંથી દુનિયા બંને છે તેમાં
 હીંદુઓ પણ આવી જાય છે, તો તેમને અલગ ગણવાના નથી. જે
 લોકો ખાટાં કૃત્ય કરશે તે તો ગમે તે કોમના હશે તો પણ તેમને
 ખુદા સજા કરશે. ઇમાનવાળાજ પાર ઉતરવાના છે, માટે સહિથી
 પહેલાં તો ખુદા ઉપર પાકા આકીનની જરૂર છે. નખીનું નુર જેને
 હીંદુ બાઈઓ ધ્વજ કહે છે તેમાંથી તમામ સૃષ્ટી પેદા થઈ છે, તો
 પછી એક ખીજને નકામા અને દલકા મણી લડવાની જરૂર જેવું
 રહેતું નથી. ધ્વજ, પરીધ્વજ, અને પન્ધ્વજ એ ત્રણ પ્રકારના ધ્વજને
 જે આગળે તે કદી લડે નહીં. ધ્વજ એટલે નખીનું નુર, પરીધ્વજ
 એટલે ખુદાનું નુર, અને પરધ્વજ એટલે ખુદાની જાત જે “વેલ્લુ
 લાશરીક” નીરંજન નિરાકાર ગણાય છે. આ ત્રણે ચીજો કોઈ બરાબર
 જણે તો જુદાઈ જેવું કે લડવા જેવું કાંઈ છેજ નહીં. હીંદુ શાસ્ત્રમાં
 પણ લડાઈ ઝગડા કરી કોઈને તકલીફ આપવાની સાફ મનાઈ છે.
 “હીંદુ”નો અર્થજ “હીસાથી દુર રહેનારો” થાય છે. હીસાના ત્રણ
 પ્રકાર છે. (૧) માનસિક હીંસા. (૨) વાચીક હીંસા (૩) કાચીક હીંસા.
 કોઈનું ધુરં ઇચ્છતું, કોઈનું ધુરં બોલતું, અને કોઈને થપડ મારવી
 એ સહિ હીંદુ શાસ્ત્ર પ્રમાણે હીંસાજ છે. કોઈ પણ પ્રાણીના જીવને
 દુઃખ દેવું એ ચોખ્ખી હીંસા છે. કોઈ મુસલમાન બકરી મારે તેને
 હીંદુ બાઈઓ મારવા ઉભા થાય તો પેલા મુસલમાન કરતાં તેઓ
 કાંઈ આછી હીંસા કરતા નથી, કારણ કે તેઓ માણસને મારવા
 ઉભા થાય છે. હીંદુ શાસ્ત્રમાં પણ સૃષ્ટીની ઉત્પત્તિ ધ્વજમાંથી
 કહેલી છે. તો તેમાં મુસલમાને પણ આવી જાય છે. હીંદુ, મુસલમાન,
 ખાસ્તી, સર્વેનો બનાવનાર એકજ ખુદા છે. મુસલમાન અને હીંદુ

બંને માટીના બનેલા છે, કામસોનાનું બનેલું નથી. બંને વીર્યની
 પેદાશ છે જે લુગડાને અડકવાથી લુગડું પણ ધોતું પડે છે. માણસ કંઈ
 બુદ્ધિમાંથી પેદા થયો છે તેજ જો તે યાદ રાખે તો કહી કાઢીની
 સાથે લડે નહીં. માણસના શરીરમાં મોવ આત્મા [૩૬] એજ ખરી
 અને પવીત્ર વસ્તુ છે. તે પાક આત્મા શરીરમાં છે પણ તેને કાષ્ટ
 ખોળવાની કોશીશ કરતું નથી કે તે હીંદુ છે કે મુસલમાન ! સાડા
 ત્રણ મણની કાયામાં કંઈ ચીજ હીંદુ છે અને કંઈ ચીજ મુસલમાન
 છે તે ખોળી કહાડવાનું છે. આપણે ક્યાંથી આવ્યા, શા માટે
 આવ્યા, શું કરવા આવ્યા, અને ક્યાં જવાના છીએ વીગેરેનો
 વીચર કરી આત્માનો સાક્ષાત્કાર કરવાનો છે. જેણે આવો સાક્ષાત્કાર
 કર્યો તેજ મદાત્મા ગણાઈ ગયા છે. આપણા શરીરમાં લોહી છે તે
 વાત સહિ કોઈ કણુલ કંઈ છે પણ તે લોહી ચીરો-ધા પડ્યા વગર
 દેખાતું નથી. તેજ પ્રમાણે આત્માને જોવા માટે પણ ધા ખાવા પડે
 છે ! આવા ધા નરમાશવાળા સજ્જનજ ખાઈ શકે છે, અને એજ
 ગુણવાળા ગણાય છે. ગુણ એજ ખરી ચીજ છે, અને એનેજ લોકો
 નમે છે. ગુણ એ જ્ઞાનથી મળે છે માટે જ્ઞાન [આત્મજ્ઞાન] મેળવવા
 કોશીશ કરવાની છે. આવું જ્ઞાન ગમે ત્યાંથી મળે તો તે લેવા
 પાછા પડવાનું નથી. એક રૂપીઆ કે એક નાની નોટ કોઈ ઢેડ
 આપણને આપે તો તે આપણે લઈ લઈએ છીએ. ત્યારે આવી
 માયાવાળી વસ્તુ લેવામાં બાધ આવતો નથી તો પછી જ્ઞાન કે જે
 'મુક્તીનું' આસ સાધન છે તે મમે તે કામના માણસ પાસેથી મળે
 તે લેવામાં શું વાંધો છે ? હાલ કેઈ નીશાળમાં ઉતરતી કામનો
 માણસ માર્સ્તર હોય તેની પાસેથી ઉંચી કામના માણસો પણ તાલીમ

લે છે, તો પછી ખરા જ્ઞાનની તાલીમ ગમે તે કામના માણસ અથવા મુસલમાન પાસેથી લેવામાં આનાકાની શા માટે હોવી નોંધએ ? આમાંનીનીયા ઉંચાના સવાલ નથી પણ ગુણનો સવાલ છે. ગુણ એજ અધીકાર છે એજ ખરી વસ્તુ. નામચંદ્રજી અને કૃષ્ણ મહારાજ બનેલત્રી કુળના હતા જતા નાશ મોટા પ્રાણીઓ તેમના નામની માળાઓ ફેરવે છે, એટલે પ્રાણીઓ દારીઓને નમના ગુણને લીધેજ નમે છે. વળી મીરાંબાઈ ઉત્તમ કુળનાં કાચાણી હતાં તેમણે રોહીલાસ ચમારને ગુરૂ કરી જ્ઞાન મેળવ્યું હતું તે ગુણને લીધેજ હતું. કૃષ્ણીક મોટા તપસ્વી હતા અને પ્રાણીજી હતા છતાં તેમણે ધર્મવ્યાધ નામના ટેડ પાસેથી જ્ઞાન લીધું હતું તે પણ ગુણના લીધેજ હતું. રામચંદ્રજીએ શવરીબાઈ નામની લીનડીનાં જુકાં [ઝેડાં] ખોર બાધા હતાં તે પણ ગુણના લીધેજ હતું. દુર્યોધન રાજના ત્યાંના ઉત્તમ મંત્રાનો ત્યાગ કરી વિદુર જેવા દાસીપુત્રના ત્યાં મદી ભાજી ભગવાન ખાતા તપ્યાર થયા હતા તે પણ ગુણને લીધેજ હતું. વાલ્મીકીજી જેમણે રામાયણ બનાવી છે તે લીલ હતા છતાં રૂપિયને પામ્યા હતા એ સઉ ગુણને લીધેજ હતું. આવા ઘણાં માનસા લીંદુ પુસ્તકોમાં છે. તેટલા માટેજ કહ્યું છે કે “જાત ભાત ન પુછે કોઈ, હરકા ભજે સંસારકા હોઈ.” ખુદાના ખરા નેકીના રસ્તા પર જે ચાલે અને ખરું જ્ઞાન મેળવે તેજ સઉથી ઉંચું છે. આમાં લીંદુ મુસલમાનો દાંઈ સવાલ નથી. નેકીના ખરા રસ્તે ચાલનારા જ્ઞાનીઓ બીજાઓને કદી હલકા—નીચા ગણતા નથી. જે હલકા ગણે તો કદી ઉંચા થાયજ નહીં. કહ્યું છે કે:-

“ઉંચા ઉંચા સખ ચલે નીચા ચલે નહી કોઈ.

કહે જ્ઞાની નીચા ચલે, વેા સખસે ઉંચા હોઈ.”

ત્યારે જેને ઉંચા થવું હોય તેને તો જાન મેળવી નીચાજ થવું પડે છે, અને ત્યારેજ તેનો દરજ્જો વધે છે. અંતે જ્યારે ફળ સ્વાર્થ છે ત્યારે તે નમે છે અને ત્યારેજ લોકો તેના તરફ ખેંચાય છે અને તેની કદર કરે છે. જે નીચા થવાની તાલીમ દરેકને આપવામાં આવે તો કદી શીસાદ થાય નહીં અર્થાત્ ત્રીમ પહેલાના વખતમાં પોતપોતાના ગુરૂની છાયામાં ગલીને સઉ લેતા હતા અને જાન મેળવી નરમાશવાળા બની લોકોને કાયદો પહોંચાડતા હતા. હાલ જડવાદને લીધે એવી તાલીમથી ભોક્ષા અલગ પડી ગયા છે. હું સઉથી મોટો” એવા મામલો હાલ તો થઇ રહ્યો છે. હાલના કેટલાક આગેવાનો પણ આજ જડવાદવાળી ખેચાખેચીમાં છે, અને હું પદ્મ લીધે પોતે ઉત્કંઠ રસને ખેંચાય છે અને ખીજાઓને પણ તેમજ ખેંચે છે. રામચંદ્રના આરમાન માતુશ્રીના ભંભેરવાથી રામચંદ્રના પિતા દ્વય થ રાગને વગર કાંણે રામચંદ્રના આર વરસ દેશવટે જવાનો હુકમ કર્યો ત્યારે કાંઈ પણ જનનું કારણ આગળ ધર્યા વિના રામચંદ્ર એ હુકમ માથે ચડાવીને ચાલી નીકળ્યા એ શું નરમાશનું કારણ નથી? એ ન માશનું પરિણામ શું આવ્યું તે શું આપણા બન્નેવામાં નથી? બંને એ નરમાશ તેમનામાં ન હોત તો આજે કોઈ પણ હીંદુ તેમનું નામ લેત ખરો? માટે નરમ થવામાંજ કાયદોજ છે, કહ્યું થવામાં કાંઈ કાયદો નથી. રૂના દગલામાં કદાચ કોઈ દબનના તત્ત્વો રાંધે મારે તો પણ તે કદી કપાય નહીં લાકડું તત્ત્વ કપાય કારણ કે તે સખત છે, માટે નરમ થવામાંજ લાભ છે. સાધુઓ અને ફજીરા બધા આ ગુણને લીધેજ પોસાઇ ગયા છે તેમની તાલીમ આજ પ્રકારની હતી. હાલ તો આપણા આગેવાનો “સવા શેર” થવાની તાલીમ આપે

છે. “નવટાંકી” થવાની તાલીમ આપી શકતા નથી, કારણ કે તેમના ત્યાં તે છેજ નહીં. હાલના કેટલાક ધર્મગુરુઓમાં પણ આજ ખામી ધણે ભાગે માલમ પડે છે આવી સ્થિતિ હોવાથી હીંદુ મુસલમાનોમાં જ્યાં જુઓ ત્યાં શીસ દ જેવામાં આવે છે. સમજુ, ડાહ્યા, કેળવાએલા, આગળ વધેલા, સુધરેલા, અને કારભાર કરનારા લોકોમાં જે આ ધુરાધ વધારે જેવામાં આવે તે પછી ખીજ થેડા ભણેલાઓનું શું કહેવું ! જે આનુંજ નામ સમજ, ડહાપણ, કેળવણી, સુધારો, અને ઉન્નતિ હોય તો ભલે ! આવા માણસોએ જડવાદ કરતાં ચૈતન્યવાદ તરફ વધારે વળવાની જરૂર છે. માયા કરતાં આત્મજ્ઞાન તરફ ધ્યાન આપવાની વધારે જરૂર છે. કદાચ કોઇ યુરોપીઅન લેખક એમ કહે છે કે સુર્ય પૃથ્વીથી ના દરોડ માઇલ દુર છે અથવા પૃથ્વી પોતાની ધરી ઉપર એક સેકન્ડમાં આગ લીસ માઇલ ફરે છે તો તે વગર સાખીતીએ માનવા આપણે તઇયાર થઇ જઇએ છીએ, પણ કદાચ કોઇ શાસ્ત્રકાર એમ કહે કે આત્માને સાક્ષાત્કાર થયા વીના મુક્તિ નથી તો તેને આપણે બહેમ મથુવા તઇયાર થઇએ છીએ ! આત્મા જેવી વસ્તુ તો આપણામાં છે અને તે દરેક જણ કબુલ પણ કરે છે છતાં જડવાદને લીધે ઉશ્કેરે રસ્તે દોરાય છે. સુર્ય નવ કરોડ માઇલજ દુર છે એવી કોઇની પાસે એકસ ખાત્રી નથી, માત્ર અનુમાન છે. આવા અનુમાનને આપણે સાચું માનીયે છીએ અને શાસ્ત્રના પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ માટે શંકા ઉભી કરીએ છીએ એ ફક્ત જડવાદનુંજ કારણ છે.

આને લીધેજ હીંદુ મુસલમાનોમાં રમખાણો જગવાનો વખત આવે છે. જ્યારે કેળવાએલાઓ પણ જડવાદ સુંકી નરમાશ ધારણ

કરતા નથી તો પછી અજ્ઞાનોની શું વત ! હાલ જે બધાઓ થઈ રહ્યા છે તેમાં આગેવાની ધણે ભાગે ફળરાએલાઓનીજ છે એમ બધે ઉઘાડી રીતે બે લાય છે. આનુંજ નામ જે ફળવણી હોય તો પછી દેશની ઉન્નતીની આશા શી રીતે ગામી શકાય ? આ તો મનો-વિકારની ઉન્નતી છે જે અવશ્ય અધોગતી અને બરબાદી તરફ ધસડી જવાની છે. માટે હવે તો ગૈતન્યવાદવાળા આત્મજ્ઞાન તરફ વળી તેના નીચેમોનું સેવન કરવામાંજ દેશનું બહુ છે.

સ્વરાજને માટે સંપ, બળ, અને ધનની જરૂર છે. સંપ એ આત્મીક વસ્તુ છે, બળ એ શારીરીક વસ્તુ છે, અને ધન એ માધીક વસ્તુ છે. એટલે સ્વરાજમાં પ્રથમ ચીજ આત્મા સાથે સંબંધ રાખનારી છે. જ્યારે આત્મામાં ચોખ્ખાઈ નથી તો પછી સ્વરાજ શી રીતે મળી શકે ? સંપ બળના તો વાખા છે હવે ધન કેટલું છે તે તો જેની પાસે હોય તે બાણે. દેશ તો કંગાલીયતમાંજ છે. આપણા માલની કીમત કરવાનું આપણા હાથમાં ન હોય તેના કરતાં બીજા કંગાલીયત કેટલી ? આપણે અહીં લાખો મણુ કપાસ પકવીએ છીએ. તે માલ આપણે છે છતાં તેની કીમત આંકવાનું આપણા હાથમાં નથી તેનો આધાર તો અમેરીકાના તાર ઉપરજ છે ! આપણા પોતાના મલ ઉપર આપણી એટલી પણ સત્તા ન હોય એ કંગાલીયત નહીં તો બીજું શું ? કંગાલીયત સાથે બળહીણપણું પણ એટલુંજ આવી ગયું છે. આપણા વડીલો વીસ ત્રીસ ગાઉ એકી વખતે સહેલાઈથી ચાલી શકતા હતા પણ આપણામાં બે ગાઉ આલવાની પણ અત્યારે શક્તી નથી. આપણી વડીલ ડોશીઓને દસ દસ આર આર ખર્યાં ચતાં હતાં તો પણ તેમના શરીર જરાએ કમ-

ળનાં નહોતાં. પણ અત્યારે આપણી બહેનોને એક બચ્ચું થાય છે કે કાકટરોના ત્યાં શીશા લઇને દોડે છે ! વળી હાલના જીવાન બાઇઓ પણ તદ્દન નિર્માલ્ય અને કમજોર દેખાય છે. તેઓ મહેડે મોટી મોટી બહાદુરની વાતો કરે છે પણ તેમને કદાચ બે કલાક તડકામાં ઉભા નહેવું પડે છે તો તેમનું માથું દરદ કરવા લાગે છે, અને કદાચ સરદીમાં બે કલાક થોભવું પડે છે તો સળેખમ થઇ તાવ ચડી જાય છે ! જે પ્રગ્લને બે કલાક તડકામાં ઉભા રહેવાથી માથાનું દરદ ઉપડી આવે અને બે કલાક સરદીમાં રહેવાથી તાવ ચડી બેસે તો એ પ્રગ્લથી સ્વરાજની શું આશા રાખી શકાય ?

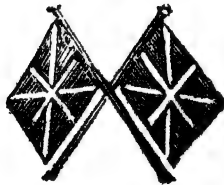
દીવાળી જેવા ઉત્સાહવાળા પ્રસંગે એક ટેટા હાથમાં ઝાલીને ફેડવાની હીંમત ન હોય તેવા માણસો જીભથી ગમે તેટલું મોટી-જોમાં બોલે તેથી શું ? જરા અંધારું થયા પછી લાગેલો એકલા નીકળવાની જરાપણ હામ ન હોય તેવા માણસો બારે રોજનીરાણી જગામાં ગમે તેવા શુરાતનના શબ્દો બોલે તેથી શું ? ખુરશી ઉપર એક નિર્ભય જગાએ બેસી કલમથી કાગળ ઉપર ગમે તેવા મહાન વાક્યો લખા નાખે તેથી શું ? જો આનુંજ નામ શુરાતન, બહાદુરી, કે બળ હોય તો પછી મીલીટરી અને પોલીસની જરૂરતજ નથી. રમખાણ અને હુલ્લડનું બળ કાગળ અને કલમથી નરમ પડતું નથી પણ તેને માટે તો ચારીરીક બળની જરૂર પડે છે એ આપણે ક્યાં નથી જોયું ? આ સહિ બાબતોનો વિચાર કરી સહિથી સરસ રસતો તો હાલના પ્રસંગમાં એજ છે કે રમખાણો ન જાગે તેવા દલાજ બેવા, અને એ દલાજ હીંદુ-મુસલીમ એકતાજ છે. પણ તે એકતા ખરા હૃદયની અને નિખાલસ હોવી જોઇએ. આવી એકતા આપણે

જાનના માર્ગ વગર થઇ શકવાની નથી. માટે બંને કામોના આગે-
વાનોએ પોતપોતાના આત્મજ્ઞાનના ફરમાનો ઉંડા ઉતરીને જોવા જઇએ.
મુસલમાનોમાં સુફીઓ-આત્મજ્ઞાનીઓ ના આચરણના નીયમો અને
હીંદુઓમાં યોગીઓ અને વેદાંતીઓના નીયમો લગભગ સરખા પાયા
ઉપર જણાય છે; કારણ કે બંને મન ઉપર જોઇતો કાશુ રાખવા
માટે જોર દે છે. તો આવા નીયમોનું પાલન કરવામાં આવે તો કદી
રમખાણ જાગવાનો વખત આવે નહીં. કારણ કે એ નીયમોથી
અહંકાર મરી જાય છે અને જરાપણ હોંસાતોંસી રહેતી નથી. કળ-
વાએલાઓની હોંસાતોંસી જગરી હોય છે. તેથી પહેલાં તેમને માટે
એ નીયમોની વધાર જરૂર છે હીંદુ મુસલમાનોના રમખાણોના
મુળમાં વધારે લાગે કળવાએલાઓજ હોય છે એમ સહ કહે છે. જે
તેઓ એમ સમજતા હોય કે આવાં રમખાણોથી સરકાર મુઝવણમાં
આવી પડશે અને હમોશ લોકોના શીસદ અને હુલ્લડ થવાથી
આખરે કંટાળીને તે આ દેશ છોડી ચાલી જશે તો તેવા તેમનો
ખ્યાલ બુલભરેલો છે. કાઇ બે વીંધો જેટલી પડતર જમીન છોડવા
તકવાર થતુ નથી તો પછી હજારો માઇલનો આ મોટો દેશ અને
વળી તે સાથે આવી જગરી રાજસત્તા સરકાર કેવી રીતે છોડવાની
છે એનો વીચાર કરવાનો છે. જે આવું વધારે વખત થશે તો તે
જેટલાક માણસો વધુ રાખશે અને જોઇતો બદોબસ્ત કરશે અને
રમખાણોમાં કદાચ તેવા રાખેલા માણસો માર્યા જશે તો તે પણ
દેશનાજ જશે. વળી ફોજ તથા પોલીસના જેટલા માણસો બદોબસ્ત
માટે વધારેના રાખવા પડશે એમનું તમામ ખરચ દેશને ભોગવવું
પડશે અને ઉપરથી બંને ઉપર લશ્કરી કાયદા (મારશલ લો) પ્રમાણે

ફટકા હિપર ફટકા પડશે તે તો જીવદા. હીંદુ આગેવાનો કદાચ એમ ધારતા હોય કે મુસલમાનોને આ દેશમાંથી હાંકી કઢાડવા છે તો તે એક સ્વપ્ના જેવી વાત છે, કારણ કે અહીં મુસલમાનોની વસ્તી નવ કરોડ જેટલી અને આખી દુન્યામાં બેતાલીસથી પીસતાલીસ કરોડ જેટલી છે. તેમ ફેટલાક ધરણ મી આગેવાનો એમ ધારે કે હીંદુઓને અહીંથી કઢાડી મુકવા છે તો તે પણ સ્વપ્નાની વાત છે. કારણ કે હીંદુ ભાઈઓની વસ્તી અહીંયાં તેવીસ કરોડનો છે. જ્યાં કરોડોની વસ્તીનો સવાલ હોય ત્યાં આવો ખ્યાલ કદી અમલમાં આવી શકતો નથી.

આ દેશ પ્રથમ અનાયોગ્ય હતો, એમનુંજ અહીં રાજ હતું. તે પછી આર્યો અહીં આવ્યા અને તેમણે પોતાનો પગ જમાવ્યો. તેમજો પછી મુસલમાનો અહીં આવ્યા અને તેમણે પણ પગ જમાવી પોતાની હુકમત કાયમ કરી. તે પછી યુરોપીયનો અહીં આવ્યા અને તેમણે સત્તા જમાવી આ ત્રણેનો આવો ક્રમ છે. બાર વરસનો કળજો થઈ ગય છે તો એકદમ છુટી શકતો નથી તો પછી સેંકડો વરસનો કળજો એકદમ શી રીતે છુટી શકે ? આવી સ્થિતિ હોવાથી આપણે સમજી લેવું જોઈએ કે હવે તો હીંદુ મુસલમાનોએ સાથે રહેજ છુટકો છે. આ દેશ તેમના બંને માટે જન્મભૂમિ-વતન તરીકે કુદરતે નીર્માણ કરેલો હોય છે. જ્યાં આવક સંબંધે છે ત્યાં એક બીજાને નુકસાન પહોંચાડવા તકરાર થવું. એ કેવળ દેશનેજ નુકસાન કરવા બરાબર છે. હીંદુ મુસલમાન એ એક સુદીરની બે આંખો છે. એક આંખને જો નુકસાન સાથે તો બે

આમા શરીરને સોસવાનું છે. માટે બંને કામના આગેવાનોએ આ વીશેનો વિચાર કરવાનો છે. લડાઈમાં કંઈ લાડવા વહેંચાતા નથી પણ લોહી રેડાય છે જે પ્રત્યક્ષ જીવહી સા છે. મુસલમાન કામ ગરીબ છે. તેની પાસે વધારે સાધન નથી એટલે તેને વધારે ખોવાનું નથી. પણ હીંદુ ભાઈઓ જેમની પાસે બહોળાં સાધનો છે તેમને આવી લડાઈઓથી વધારે નુકશાન પહોંચવાનો સંભવ છે. મુસલમાનોને ખુદાએજ બનાવ્યા છે અને તેઓ હીંદુ ભાઈઓને વખત વડે બહુજા ઉપયોગી થઈ પડવાના છે માટે સંપ તથા એકતામાંજ કાયદો છે. લડવામાં કંઈ સાર નથી. સરકાર આપણા વ્યાજખી હક સાચવવા કંઈ ના કહેતી નથી પણ નકામા કજીઆ ઉભા થાય છે તેથી તે પણ વિચારમાં પડી જાય છે. માટે એક થઈને રહો કે બધા પ્રીસાદ દુર થઈ જાય અને દેશનું ભલું થાય.

આ જરૂર વાંચાં.

દાવત સંબંધી પી. મોટામીયાં સાહેબ ૧ ગુજરાતી કિતાબો.

તમામ લોકોને ઈસ્લામની અને તેમા થએલા મહત્ત્વાઓની વાતોથી વાકેફ કરવા માંગરોડની માદીવાના પીર મોટામીયાં સાહેબે ખીજાં પ્રથમ લખેલાં પુસ્તકો ઉપરાંત હાલ એક દારમાળાની બુકો બહાર પાડવાનું ક.મ શરૂં કયું છે જેની આર બુકો બહાર પડી ગઇ છે.

આ આર બુકો નીચે પ્રમાણે છે.

ચિસ્તીયા દાવત અંથમાળા નં. ૧.

પવાળ ગરીમ નવાજ.

(હીંદના પહેલા મહાન મુખલિગ)

આ પુસ્તકમાં પવાળ સાહેબનો ટુંક હેતુ, તેમણે કરવું તખલીગનું કામ, ઉરસ એ તખલીગની યાદગર, પવાળ સાહેબનો તગલાથી સિલ્લ-સિલો, તેમનું જખરું અસલી સગડન, તખલીગનું મુખ્ય મથક અજમેર શરીફ વિગેરેની ઉમદા વાતો લખી તખલીગના કામ ઉપર સારી રેશની નાખી છે. કીમત રૂા ૦ ૨-.

ચિસ્તીયા દાવત અંથમાળા નં. ૨

રમઝાન શરીફનું ઉમદા ધોરણ.

આમાં અકલી દલીલોથી રોઝાની ખુખીઓ પીર સાહેબે એની તો સરસ રીતે સમજાવી છે કે દરેક જણ તે કયુલ કરી લે છે. રોઝાથી સખુરીનો ગુણ પેદા થાય છે, રોઝાથી લશ્કરી તાલીમ મળે છે, રોઝાથી

મન મજબુત થાય છે, રોઝાથી શરીરની તંદુરસ્તી જળવાય છે, રોઝાથી મન આડે માર્ગે દોડતું નથી, રોઝાથી પરાપકારના ગુણ પેદા થાય છે, રોઝાનો અર્થ હુખ મરે નથી, રોઝા માટે ખુદાઈ દરમાન વિગેરે વિષયો ઉપર પીર સાહેબે ઉમદા વિવેચન કરેલું છે ફી'મત. ૦-૨-૦

ચિશ્તીયા દાવત અંથમાળા નં. ૩

ગરીબો અને માલદારોને સુલેહનો પયગામ.

આમાં પણ પીર સાહેબે ઘણી ઉમદા વાતો લખી છે. નેકી એજ મોટી ચીજ છે, સંતાપમાં સખ, ખુદકની જરૂર, ખુબુર્ગોની સોહાબતના ફાયદા, માલદારો અને ગરીબો બંનેની જરૂર, આપણા ગરીબ મુસલમાન ભાઈઓ, આપણા સુન્ની વહેરા ભાઈઓ, આપણા મેમણ ભાઈઓ, તબલીગ માટે શાન્તી જરૂર વિગેરે બાબતો ઉપર પીર સાહેબે ઘણા સારા પ્રકાશ નાખેલો છે. ફી'મત ૦-૩-૦

ચિશ્તીયા દાવત અંથમાળા નં. ૪

શું ઇસ્લામ રાક્ષસી ધર્મ છે ?

એ પુસ્તકમાં તો પીર સાહેબે અવધીજ કરી છે. તેમાં ઇસ્લામની નીતી અને ખુબીઓ સમજાવવા ઉપરાંત મુસલમાનોને મ્લેચ્છ કહેવા કેટલે દરજે વ્યાજબી છે, ઇસ્લામમાં સ્ત્રીઓના હક, માંસ ખાવાનો રિવાજ, લાશો દફન કરવાની ખુબી, સુન્નત કરવાનું ઉમદા ધારણ, વિગેરે માટે ઘણીજ ઉમદા દલીલો આપી છે. આ પુસ્તક તો દરેક જણે ખાસ વાંચવા લાયક છે.

ફી'મત ૦-૩-૦

ગળવાનું ઠેકાણું,

મુ. સુરત.
હરીપુરા, હસનગઢના
ટિકરા પાસ.

લી. સૈયદ ફૈઝુલ્લૌસેન મુનવ્વરઅલી
એડીટર-“તુલકકાર” ઓપીસ.

તથા

મુન્શી ગુલામખવાજા યુકસેલર.
ઠે. મોટી ધડીઆળ પાસે-સુરત.

આત્મજ્ઞાનનું એક નમુનેદાર પુસ્તક

એકલબારવાળા પીર

શાહ કાચમુદ્દીન ચીશતીની

નુરે રોશન.

શરહ-ખુલાસા-અર્થ સાથે ગુજરાતીમાં છપાઈ
બહાર પડી ચુકી છે. તસવુફ-ખાસાનાનો એક અખુટ
ભંડાર છે. હીંદુ મુસલિમ બેંદાશ્વની એક ઉમદા સાંકળ
છે. ખુદાને યોગબલનું એક ઉમદા સાધન છે. તેની
તાલીમથી મુસલમાનોને વલીનો અને હીંદુએ ને
મહાત્માનો દરજો મળે છે. છસોને બત્રીસ પૃષ્ઠ-સફા
નું એક ફળદાર પુસ્તક છે. ગ્લેઝ કાગળ સોનેરી
અક્ષરવાળું પાકું પુઠું અને મીઠા અક્ષરની ચોખ્ખી
છપાઈ છે. ચડતા પુઠાવાળી ગરજતા રૂ. ૫) પાંચ છે
અને ઉડરતા પુઠાવાળીના રૂ. ૩) ત્રણ છે. વી. પી.
ખરચ તેના વજન પ્રમાણે ફક્ત આઠા જુદું.

ગણતરીની નકલો કહાડવામાં આવી છે, માટે
જેને જોઈએ તેણે નીચેને સરનામે લખવું.

સુ. સુરત. } લી. સેથદ ફ્રેઝડસેન સુનવરઅલી
હરીપ્રસાદ } એડિટર, અલ્ફિંગર

